Ankenævnet for Forsikring

902/12

Den 24. oktober 2012 blev i sag nr. 82.699:

xxxx xxxxxx
xxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

PenSam Liv
forsikringsaktieselskab
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har arbejdsmarkedspensionsordning i PenSam Liv forsikringsaktieselskab. Hun klager over selskabets afvisning af at udbetale gruppesum ved førtidspension. Selskabet henviser til, at klageren først fik tilkendt offentlig førtidspension efter sit fyldte 60. år, og at hun derfor ikke har ret til at få udbetalt gruppesum ved førtidspension, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 3.2.5.

Af klageskemaet, som nævnet har modtaget den 11/6 2012, fremgår bl.a.:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
> Jeg har fået tilkendt førtidspension, ca. 1 måned efter jeg blev 60 år - og da jeg netop var blevet 60 år, mistede jeg min forsikring fra Pensam (via Foa) på 130.000, da denne kun gjaldt til jeg blev 60 år.
>
> Min sag er, at jeg gennem mit sygdomsforløb og arbejdsafprøvning (dvs. ansøgning om førtidspension) flere gange henvendte mig til Foa og Pensam for at høre omkring min forsikring, og fik at vide, at jeg ikke skulle bekymre mig. På trods af at jeg har henvendt mig mange gange fik jeg på intet tidspunkt at vide, at min forsikring udløb når jeg blev 60. Og det stod heller ikke i mine papirer fra Pensam.
>
> Havde jeg vidst dette havde jeg gjort hvad jeg kunne for at fremskynde forløbet - og ansøgning om førtidspension og arbejdsprøvning og samme med undersøgelser og afklaringer fra sygehuset gennem forløbet. Dermed kunne jeg muligvis have indhentet de 5 ugers forskel mellem at jeg blev 60år og fik endelig tilsagt om førtidspension. Eller jeg havde muligvis søgt førtidspension uden arbejdsprøvning i første omgang. Men på intet tidspunkt var jeg klar over at jeg arbejdede mod en deadline - og jeg synes, at det er dårlig vejledning fra både Foa og Pensam. Og kritisabelt da der jo er økonomisk gevinst for dem ved, at jeg ikke 'nåede' at bruge forsikringen, inden den udløb.

2. 82.699

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
At få tilkendt forsikring for tab af erhvervsevne på kr. 130.000 ved førtidspensionering - fra Pensam."

I en vedlagt supplerende redegørelse har klageren redegjort for sagsforløbet således:

"Fra maj til September pga. lugeinfektioner — Gentagne sygemeldinger, også af længere varighed

28/9 2011	Sygemeldes - og gentagne indlæggelser på … sygehus
3/11 2011	Der konstateres KOL på … sygehus
13/10 2011	Sagen oprettes hos Jobcenter …
22/11 2011	Samtale om job afklaring på Jobcenter … - planlægning af forløb bl.a. vurdering af arbejdsevne. Får at vide, at der kan søges førtidspension på nuværende grundlag, men det anbefales, at arbejdsevnen afprøves først.
Okt-Nov 2011	Personlig henvendelse til Foa - søgte afklaring vedr. tilbagebetaling af efterlønsbidrag ved førtidspension.
Okt-Nov 2011	Telefonisk henvendelse samt mail til Pensam - søgte afklaring på regler ved pensionering - og fik tilsendt årsopgørelse.
Nov- jan 2011	Personlig henvendelse til Foa - søgte afklaring omkring indbetaling til forsikring hos Pensam ved sygemelding og afklaring af forløb ved pensionering. Foa søgte afklaring hos Pensam og gav efter et par dage den besked, at jeg ikke skulle bekymre mig før 28/9 2012, dvs. et år efter sygemelding.
Jan 2012	Personlig henvendelse hos Foa, for at bestille tid til personlig samtale hos Pensam. Fik en tid 6 uger efter - dvs. den 1. Marts 2012.
8/2 2012	Blev 60 år.
1/3 2012	Personlig samtale med Pensam, hvor jeg fik at vide, at jeg ikke længere var dækket med de 130.000 ved førtidspensionering, da jeg var fyldt 60 år.
15/3 2012	Endelig tilkendelse af Førtidspension

På intet tidspunkt i forløbet er der - hverken fra Foa eller Pensam - nævnt noget om en 60 års regel."

Heroverfor har selskabet i brev af 2/7 2012 til nævnet anført:

"**Klagen**

3. 82.699

[Klageren] klager over afslag på udbetaling af Gruppesum ved førtidspension.

Vores konklusion
[Klageren] mener, at hun havde kunnet påvirke den offentlige sag om førtidspension ved at undlade arbejdsprøvning, og at hendes sag i det offentlige dermed kunne være afgjort hurtigere og således, at hun var blevet tilkendt offentlig førtidspension før det fyldt 60. år og således, at hun dermed havde opnået ret til Gruppesum ved førtidspension. [klageren] mener, at PenSam burde have vejledt hende herom.

Vi fastholder, at vi ikke har tilsidesat nogen informations- eller rådgivningspligt overfor [klageren], ligesom vi fastholder, at vi ikke kunne have bidraget til at fremskynde behandlingen [klagerens] sag i det offentlige med henblik på, at hun kunne have opnået tilkendelse af offentlig førtidspension, inden hun fyldte 60 år.

Aftalegrundlag
[Klageren] er som led i sin ansættelse omfattet af arbejdsmarkedspensionsordning PenSam, Pensionsordningen for social- og sundhedsgrupper, Fleksion.

Vi vedlægger kopi af betingelserne for pensionsordningen.

Sagsfremstilling
[Klageren] blev som nyuddannet social- og sundhedsassistent den 01.03.2003 optaget i Pensionsordningen for social- og sundhedsgrupper og blev omfattet af pensionsordningens standarddækning.

Der blev indbetalt til arbejdsmarkedspensionsordningen for [klageren] på baggrund af en deltidsansættelse som social- og sundhedsassistent for perioden 01.03.2003-31.12.2006 i … Kommune, og derefter for perioden 01.01.2007 - 30.09.2011 fra flere vikaransættelser i vikarbureauer.

I forbindelse med [klageren] optagelse i pensionsordningen sendte vi den 15.08.2003 optagelsesmateriale, pensionsoversigt, som viste standarddækningen, samt forsikringsbetingelserne for pensionsordningen. Af forsikringsbetingelserne fremgik blandt andet, at invalidesum ved 2/3 invaliditet udbetales, hvis medlemmet er under 60 år, når retten til pension indtræder. I materialet fremgik blandt andet muligheden for at benytte sig af pensionsordningens fleksibilitet med hensyn til at kunne til- og fravælge dækninger.

Da [klageren] ikke foretog valg af ændringer i dækningerne, sendte vi hende den 26.09.2003 et bekræftende brev på, at hun var omfattet af pensionsordnings standarddækning. I brevet var vedlagt en dækningsoversigt, der viste dækningerne, og vi henviste til de tidligere fremsendte forsikringsbetingelser, hvor [klageren] kunne læse mere om dækningerne.

Den 27.06.2007 sendte vi [klageren] en pjece, der orienterede om, at PenSam Liv overgik til arbejdsevnekriteriet for afgørelser om førtidspension fra 01.07.2007. Ændringen betød, at hvor invalidepension hidtil blev tilkendt efter selskabets vurdering af erhvervsevnen, ville tilkendelse derefter ske i tilknytning til tilkendelse af offentlig førtidspension. Samtidig [klageren] orienteret om, at invalidepension skiftede navn til PenSam førtidspension og Gruppeinvalidesum skiftede navn til Gruppesum ved førtidspension. Ophørsalderen for Gruppesum ved førtidspension var og er uændret 60 år.

I november 2011 sendte vi på [klagerens] anmodning en pensionsoversigt til hende. I samme måned sendte vi endvidere den ordinære årlige pensionsoversigt, der viste dækningerne i

pensionsordningen pr. 31.08.2011. I december 2011 sendte vi den ordinære årsoversigt, der viste depotets udvikling for året 2010. Oversigterne er i øvrigt tillige tilgængelige elektronisk på www.pensam.dk, ligesom forsikringsbetingelserne er tilgængelige på www.pensam.dk.

[Klageren] fratrådte sin stilling med indbetaling af pensionsbidrag til Pensionsordningen for social- og sundhedsgrupper med udgangen af september 2011.

Den 01.03.2012 blev der i FOA Esbjerg afholdt et konsulentmøde med en kunderådgiver fra PenSam og en medarbejder fra FOA. Ved mødet fortalte [klageren], at hun var syg og var i gang med at søge offentlig førtidspension. Kunderådgiveren talte med [klageren] om, at hun ikke var omfattet af PenSam førtidspension, fordi hun var vikar, og pensionsbidraget ikke havde en tilstrækkelig størrelse til at kunne betale for dækningen. Ligeledes blev det omtalt, at Gruppesum ved førtidspension i alle tilfælde var bortfaldet, fordi hun var fyldt 60 år den 08.02.2012. På mødet blev der endvidere talt om muligheden for at bevare pensionsordningens gruppelivsforsikring til [klagerens] fyldte 65 år.

Den 12.04.2012 blev der holdt endnu et konsulentmøde med en kunderådgiver fra PenSam og en medarbejder fra FOA. [Klageren] fortalte, at hun var blevet tilkendt offentlig førtidspension med virkning fra den 01.04.2012 og afleverede en kopi af kendelsen. I kommunens vurdering var der lagt vægt på sociale og arbejdsmæssige oplysninger i ressourceprofilen, herunder en arbejdsprøvning. [Klageren] oplyste, at hun i januar 2012 havde bedt om et konsulentmøde og udtrykte utilfredshed over, at mødet først blev afholdt i marts 2012. Årsagen var at kunderådgiveren ikke havde ledige mødetider forinden.

Den 02.05.2012 modtog direktionen i PenSam en klage fra [klageren], som samtidig var sendt til forbundsformand i FOA og næstformand i bestyrelsen i PenSam Liv, ... [Klageren] klagede over, at PenSam og FOA havde ydet dårlig rådgivning, hvilket efter hendes opfattelse havde betydet, at hun havde mistet muligheden for at få udbetalt Gruppesum ved førtidspension, fordi hun var over 60 år, da hun blev tilkendt offentlig førtidspension. [Klageren] mente, at hvis hun havde været mere opmærksom på, at forsikringen bortfaldt ved 60 år, ville hun kunne have fremskyndet sagsbehandlingen i det offentlige og udeladt arbejdsprøvningen, hvorved tilkendelsen af offentlig førtidspension ville være bevilget tidligere på et tidspunkt, hvor [klageren] ikke var fyldt 60 år, og hvor hun dermed ville have været omfattet af Gruppesum ved førtidspension.

Den 31.05.2012 sendte næstformand i PenSam Liv, … svar til [klageren] på hendes klage på vegne af ham selv og direktionen i PenSam Liv. I svaret blev der lagt vægt på, at tilkendelsen af offentlig førtidspension i forvejen var blevet behandlet hurtigt i det offentlige, og at hvis [klageren] havde undladt arbejdsprøvningen, ville hun med stor sandsynlighed have fået afslag på offentlig førtidspension. Dette skyldes, at sagen så skulle have været afgjort på det foreliggende grundlag uden oplysninger om arbejdsprøvningen, som netop indgår i kendelsen. Det ville således ikke med sikkerhed have ændret noget, hvis [klageren] fra PenSam eller FOA var blevet gjort særligt opmærksom på, at hun skulle forsøge at fremskynde den offentlige sagsbehandling for at opnå tilkendelse af offentlig førtidspension og dermed Gruppesum ved førtidspension før det fyldte 60 år.

Der har derefter været videre korrespondance, som vi ud fra oplysningerne i klageskemaet går ud fra, at nævnet allerede har modtaget.

Gruppesum ved førtidspension var i alle tilfælde ophørt ved det fyldte 60. år, og på grund af det relativt lille pensionsbidrag, der blev indbetalt af arbejdsgiver fra [klagerens] vikaransæt-

telse, havde pensionsbidraget ikke været stort nok til at opretholde dækning med PenSam førtidspension.

På mødet den 01.03.2012 omtalte kunderådgiveren tillige for [klageren], at hun ikke var omfattet af PenSam førtidspension, fordi hun var vikar, og pensionsbidraget ikke havde en tilstrækkelig størrelse til at kunne betale for dækningen.

PenSam har tilbudt [klageren] at supplere sin arbejdsgivers indbetalinger op, således at præmien havde en tilstrækkelig størrelse til, at [klageren] ville blive omfattet af PenSam førtidspension i pensionsordningen. Forsikringsbetingelserne giver mulighed for selv at supplere arbejdsgiverens pensionsbidrag med egen indbetaling, hvorved dækningen PenSam førtidspension bevares, og det var denne mulighed, vi tilbød [klageren].

[Klageren] har accepteret tilbuddet, og [klageren] er herefter tilkendt PenSam førtidspension med virkning fra den 01.04.2012. [Klageren] bliver dermed tillige omfattet af pensionsordningens gruppelivsforsikring til hendes fyldte 65 år uden præmiebetaling, og at hun får ret til præmiefritagelse på alderspensionen.

Vores vurdering
Det fremgår af forsikringsbetingelserne pkt. 3.2.5., at der ikke udbetales PenSam Gruppesum ved førtidspension, hvis kunden er fyldt 60 år, inden der træffes afgørelse om ret til offentlig førtidspension. Oplysningen om Gruppesum ved førtidspension fremgår også i andet materiale fra PenSam, herunder på www.pensam.dk.

Det er ikke nyt, at dækningen med Gruppesum ved førtidspension i pensionsordningen ophører ved 60 år.

[Klageren] mener, at hun havde kunnet påvirke den offentlige sag om førtidspension ved at undlade arbejdsprøvning, og at hendes sag i det offentlige dermed kunne være afgjort hurtigere og således, at hun var blevet tilkendt offentlig førtidspension før det fyldt 60. år og således, at hun dermed havde opnået ret til Gruppesum ved førtidspension.

Vi bemærker hertil for det første, at det langt fra er sikkert, at [klageren] på den måde kunne have påvirket den offentlige sagsbehandling. [Klagerens] sag i det offentlige er gennemført ganske hurtigt.[Klageren] fratrådte sin stilling 30.09.2011 og er tilkendt offentlig førtidspension 6 måneder derefter. Arbejdsprøvning indgår som et væsentligt element i vurderingen af ret til offentlig førtidspension.

Det er 22.11.2011 noteret i arbejdsevnevurderingsjournalen, som er udarbejdet af … kommune:

'Førtidspension: Læge fra Lungemedicinsk Ambulatorium … har oplyst, at der evt. kan blive tale om, at [klageren] skal søge førtidspension. Ut. oplyser, at [klageren] til enhver tid kan søge på det foreliggende, men at det oftest kan medføre et afslag, da arbejdsevnen ikke er belyst og afprøvet eller fordi helbredsforholdene ikke er belyst i tilstrækkelig grad.'

Det må således også af den grund antages, at [klageren] ikke nødvendigvis ville være blevet tilkendt offentlig førtidspension fra et tidligere tidspunkt, hvis hun havde bedt det offentlige afgøre hendes sag på det foreliggende uden videre udredning.

For så vidt angår spørgsmålet, om vi burde have rådgivet [klageren] til at søge offentlig førtidspension uden udredning for derved måske at kunne få offentlig førtidspension tilkendt in-

den det fyldte 60. år, bemærker vi, at det kunne være kritisabelt at forsøge at tilrettelægge et bestemt begivenhedsforløb alene med det formål at opnå udbetaling af en forsikringssum. Hvis vi havde rådgivet [klageren] om at undlade udredning af den offentlige sag, kunne vi tilmed have bragt hende i væsentlig risiko for afslag i den offentlige sag.

Det følger af Lov om social pension § 17, at personer kan anmode om, at kommunalbestyrelsen alene tager stilling til spørgsmålet om førtidspension, hvorefter sagen overgår til behandling efter reglerne om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag. Det følger af den til loven knyttede vejledning, at kommunen i disse tilfælde skal orientere den pågældende om, at behandlingen af sagen sker på det foreliggende grundlag, dvs. at et mangelfuldt dokumentationsgrundlag kan medføre, at pågældende ikke kan tilkendes førtidspension.

[Klageren] har modtaget denne oplysning fra kommunen 22.11.2011.

En rådgivning fra et forsikringsselskab om ikke at følge en anbefaling om at sikre fyldestgørende dokumentation i en sag om offentlig førtidspension ville ligge langt fra almindelig opfattelse af god skik, og det ville i øvrigt langt fra være sikkert, at [klageren] ville have opnået, hvad hun ønskede.

Vi må derfor fastholde, at [klageren] har modtaget korrekt information om sin pensionsordning i PenSam, og at PenSam ikke har tilsidesat nogen særskilt pligt til speciel rådgivning.

Vi bemærker endeligt, at vi tidligst kunne være bekendt med, at [klageren] var fratrådt sin stilling i november 2011. [Klageren] rettede henvendelse 11.11.2011 og bad om en pensionsoversigt, som vi sendte til hende, men vi blev først senere bekendt med, at [klageren] var syg.

Hvis man forestillede sig, at vi i november 2011 var bekendt med, at [klageren] var syg, og selv om vi havde rådet hende til straks til at søge offentlig førtidspension uden udredning, ville hun på grund af bestemmelsen i § 21 i Lov om social pension ikke kunne have forventet kommunens afgørelse før efter 3 måneder. [Klageren] fyldte 60 år 8. februar 2012, og det er derfor i alle tilfælde ikke sandsynligt, at hun ville kunne have fremprovokeret en kendelse om offentlig førtidspension før hun fyldte 60 år.

Vi fastholder, at vi ikke har tilsidesat nogen informations- eller rådgivningspligt overfor [klageren], ligesom vi fastholder, at vi ikke kunne have bidraget til at fremskynde behandlingen [klagerens] sag i det offentlige med henblik på, at hun kunne have opnået tilkendelse af offentlig førtidspension, inden hun fyldte 60 år.

Ankenævnspraksis
Der findes en lang række ankenævnskendelser, som fastslår, at der ikke opnås dækning fra en forsikring, hvis forsikringens betingelser for dækning ikke er opfyldte. [Klageren] er ikke tilkendt offentlig førtidspension, inden hun fyldte 60 år, og hun har dermed ikke opnået ret til Gruppesum ved førtidspension.

Der findes endvidere en lang række kendelser, hvor nævnet har taget stilling til fejlagtig og/eller mangelfuld rådgivning. PenSam har hverken ydet forkert eller mangelfuld rådgivning til [klageren], og PenSam kunne ikke have påvirket behandlingen af [klagerens] sag om tilkendelse af førtidspension i det offentlige.

Vi henviser eksempelvis til nævnets kendelser nr. 79.449, 79.539 og 80.236.

7. 82.699

Vores afgørelse
PenSam fastholder på denne baggrund afslag på Gruppesum ved førtidspension."

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt.

Af de betingelser, der er gældende for pensionsordningen, fremgår bl.a.:

"**3.2. Gruppesum ved førtidspension**
…
3.2.2. Hvornår udbetales gruppesum ved førtidspension?
PenSam udbetaler gruppesum ved førtidspension, hvis
- kunden beder om udbetaling, og
- kunden er under 60 år, og
- kunden ikke har lønnet arbejde, og
- der træffes afgørelse om ret til offentlig førtidspension efter reglerne i lov om social pension den 01.07.2007 eller senere, eller
- kunden som følge af livstruende, uhelbredelig sygdom får forlænget udbetalingen af dagpenge under sygdom den 01.07.2007 eller senere, eller

der træffes afgørelse om ret til højeste eller mellemste førtidspension fra Færøerne eller Grønland den 01.07.2007 eller senere.
…
3.2.5. Hvornår udbetales gruppesum ved førtidspension ikke?
PenSam udbetaler ikke gruppesum ved førtidspension,
- hvis kunden er fyldt 60 år inden lønophør, eller inden der træffes afgørelse om ret til offentlig førtidspension m.v. (3.2.2.)"

Nævnet udtaler:

Det fremgår udtrykkeligt af vilkårene for pensionsordningen, at det er en betingelse for udbetaling af gruppesum ved førtidspension, at offentlig førtidspension tilkendes før det fyldte 60. år.

Nævnet må som ubestridt lægge til grund, at klageren først fik tilkendt offentlig førtidspension efter sit fyldte 60. år. Da det ikke findes godtgjort, at selskabet har ydet mangelfuld eller forkert rådgivning, kan nævnet herefter ikke pålægge selskabet at udbetale gruppesum ved førtidspension til klageren. Det, som klageren i øvrigt har anført, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

8. 82.699

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand

udskriften bekræftes

Henning Jønsson